

פִּיחַ - פִּיחַ

(מסע ברפנת)

I

פִּיחַ, פִּיחַ... מִי מֵגִיד? -
הוא הַנְּחַשׁ הַבְּרִיחַ
דֶּרֶךְ עוֹ וְשֹׁאֵף חֲמָה
דֶּרֶךְ גִּיָּא וְדֶרֶךְ שׁוֹמֵה;
דֶּרֶךְ עוֹ וְשֹׁרֵק שְׂרִיקָה
עַד לְאַפְסֵי כָּל הַבְּקָעָה:
סוּרוֹ, סוּרוֹ, דֶּרֶךְ פְּנוּ!
חוֹם נֶרְדָּם הַקִּיץ: - מִנּוּ?...
וּבְהַפְּזוֹן וְחֶלְקָה
קָם וַיִּבְרַח הַלְּאָה, הַלְּאָה,
וְאַחֲרֶיהָ כָּל הַסְּבִיבָה:
כִּר וְגִיר וְגִיָּא וְגִבְעָה.

II

פיתפפת... מי גונח? -
 הוא המסע הקודח
 טש ומקפל מיצי מילין
 חנית-ברנל, מה תחילין?
 הרפוי, הרפוי, הרפוי מנה:
 קשי הריון יציקנה,
 כל קרביה בה נפתלים:
 תשואות איש וצרורות בלים.
 איש וצרורו, איש ומרורו
 איש וטרונגיה כלפי בוראו;
 דחק ונאץ וריב על בלימה -
 תבוסה קרה ומשממה.
 מאמץ עד וכבוש מושב,
 עשרים גר ואחד תושב...
 אוי למותרים ולמוחלים:
 אם לא ינחלו בנחלים!..

III

בא לי גד! - עולמי אתי,
 עם המרחק טסה עתי;
 צהר לי, בו קוזות הכל -
 עד לקצות אינסוף אסתכל...

IV

עֶצֶב בְּרִזֵּל בַּד עַל בִּקְעָה,
 כְּתָרְעוּמַת־אֵל עֲתִיקָה;
 הוֹרִיד שַׁחַק בְּדִיל אֲגָפִיו,
 הִשַּׁח אֲרָצָה מְרִי שְׂרַעֲפִיו.
 קָרְחוֹת שְׁחוֹר וּפְסִי־שֶׁלֶג;
 עֵין תְּדִיּוֹ לְקַמְטֵי פֶלֶג.
 סָח לִי וְעַפּוֹ אֲמָרָה קָרָה:
 בַּת הַסֵּתוֹר בִּי רְחֹצָה בְּשֶׁרָה...

V

שָׂא, הַמְסַע, שָׂא וּגְעָשָׂה ו
 אוֹלֵי אֲמָצָא עוֹד חֲדָשָׁה:
 חֲמֻדַּת־מָה אוֹ סַם־עֲצָבָת
 עוֹ וְקָר כְּצַחוּק־הַמְּנוֹת.
 נָס אָנִי מִשְׁמֻמוֹן יָמִי -
 וְלֹא אֲדַע אֵן פְּעָמִי.
 אֵין־כֹּל וְכָר לְשִׁהֲיָה,
 וְלִבָּאִים לֹא אֶהְמִיָה,
 כִּאֲלוֹ נִמְקַ פְּתִיל גְּשָׁמִיתִי
 זֶה הַמְקַשֵּׁר קְצוֹת חֲתִיתִי:
 פְּתֹאִם - הִנֵּה הִקְיֻצוֹתִי,
 פְּתֹאִם -- אֲבָן יִלְדָה אוֹתִי.

שט אני ומגמה נדחה -
 שא, המסע, ח"י אתרו
 נרה לתהו את גורלי
 או ביקום אחינה מצאלי.

VI

פית, פית... טש אנכי
 קל ודל וריק מתוכי.
 הפקר, הפקר - אין כל רעה:
 מה לי יאבד או אמצאה?
 תנוני אך מפנים שממ'הי
 להיות צופה על סביבותי
 הנה הר והנה שפיל,
 הנה כפר אפוף ערפל;
 הנה גם רצועות דרך -
 דמות אפלה שם תשרף.
 הלא תגיד, נוף הדממה!
 טיבך מה על פני אדמה?
 מה החלום ומה הפתר
 ינהלוך שם בפתר?
 לפי לפי לנשכחים
 בין הקוצים והחוחים
 ובכל ערכת דמי בודדה:
 אולי אמצא את לא אדע
 שם ודמות לו תחת שמי,
 והוא אך הוא חזון כל ימי.

פית, פית... קפצה דרף.
 הנה הנם - ערב פרח!
 כפר מאלה כבר ידעתים:
 חצרות בהו, שביל התחמים;
 אהלי מק ושחוחי-דירים,
 שלות-פר וחרק חזירים:
 טמטום-לב ולכד-מת,
 אכל כרוב וגהק וגנת...

פית, פית... יצאה שריקה
 ותתגלגל עד הרחיקה;
 כפר ושביל ודמות קדורנית -
 הכל נסחף אחרנית.
 נגלה נגלו זרועות ציה;
 ערער ננער מן הנשיה,
 רמו לי! חמל על נחת!
 עיני בו - והוא כבר נדעך...
 צר לי, צר לי, אלמן שדי -
 למה שוא פרשתי ידי?

פית

כבר צונחת כנף דמדומים
 על הרחבים העגומים;
 במחוקים קוצי אהו
 הלך גלכו וימחו

והערב על נהלו
כנץ גו והחביא קולו
כמתרפו להיות מושף
אליו כל מחשבת חשף.
סן השימה המפלשה -
רו לי הגד, תזות קשה:
הנה שם מאפסי זעף
תרש יצא אחד רהב
סתום עינים, כסוי ערפל
ודמיונו - זמם אפל.
תרש פתח דלתות-תהו,
רמו דם לצללים: באו!
צל לצל - ואתא לילה...
אם יש קללה - זרק למעלה!
אם יש תפלה - חוש, אל תרף -
תהר תחלף מנחת-ערב.
גיח-פית... מה אוחילה?
נבד אכן סתם תפלה,
רגו קר נשני קללה -
שא המסע, הלצה, הלצה...
זרני, זרה מדחי אל דחי -
תפזמה בי נע ויח...
מי יתבני אפסי ארץ,
שמאל וימין אפרץ פרץ,
כמע כל היקום בנפה,
עד לי יגד מה אשאפה...

VIII

„פּיטח־פּיח“ אַחַי הַלְאָה.

נִפְחָ יוֹם אֶת נַפְשׁוֹ סֵלָה.

הֵס וּלְאֵט, נִחַשׁ הַמַּסָּע!

אֵינן לְהַשִּׁיב אֶת הַנַּעֲשֶׂה;

אֵינן לְבַקֵּשׁ אֶת הַגְּאֻלָּה,

אֵינן בַּיִת מְנוּס לְשַׁכְּלָה.

הִנֵּה טַחְנָה בַּחֲזָפִים

חָגָה חוּג בַּעֲצֻלְתֵּיכֶם,

כַּמְחַשְׁבֵת וּמוֹדְדֵת:

אַחַת רוּם וְאַחַת רַדֵּת.

וּכְנֻקָה הַמְזוּהֵי־הָ:

אֵינן לְבַלְבֵּל אֶת הַסְּפִירָה!

וּלְטַחְנָה חֲמִיָּה אַחַת:

מִה הַסְּאוֹן וְמִה הַפְּחוֹס

בִּינוּ לִי: הַבֵּל הַבָּלִים

גַּם הָאוֹר וְגַם הַצְּלָלִים

הַכֵּל צַפּוּי לִי וְנוֹדַע;

יֵשׁ יָד נֶצַח, הִיא הַרוּדָה:

הִיא הַמְּנִיעָה גְּלִיל חֵינּוּ,

הִיא הַדּוֹחָה צֵל יְמִינוּ,

הִיא עַל צוּאֵר תְּרַדְפֵנוּ.

כִּי נִגְבִּיהָ אוֹ נִשְׁפִּילָה,

נֵט יְמִינָה אוֹ נִשְׁמְאִילָה,

אוֹ אִם יֵשׁ וְזַעִיר נְנוּחַ—

; כֵּל זֹאת אֵךְ שְׂרִירוֹת רַחֵם.

IX

שפתי־אוש לַגְּשֵׁמֹתַי :
 לֹא אֲבֹאָה בְּתִלְוֹנָתִי ;
 לָמַד אֶלְמַד מִן הַיְתוּמִים,
 מִן הַתּוֹעִים שֵׁם בְּמֵרוּמִים.
 דָּם יֵצֵא, דָּם יִבְאוּ
 מִן תְּהוֹ אֶל תְּהוֹ ;
 וְהַדְרֹךְ - צִיָּה שְׁחוּרָה,
 וְהַשָּׁעָה - גּוֹיַעַת אוֹרָה.
 בַּה יִזְחֲלוּן, בַּל יִשְׁאַלְוּן :
 אֵן הַלֵּילָה נִטָּה לֵּיוֹן...

X

פִּי־פִיחַ... וּבְלִי הָרֵן
 כֹּל הַיּוֹם וְכֹל הָעָרֵב.
 רַד לְעוֹלָם לֵי יִמְצֵרִים,
 וּמֵאָרֶץ עַד שָׁמַיִם
 וּמֵאָפֶס עַד לְאָפֶס
 מִבּוֹל שְׁחוֹר כְּשְׁחוֹר הַזָּפֶת,
 דֵּל הָאוֹר בְּקִרְוֹן אֶפְלֵת.
 עֵיף עֵיפָה הַמְכַשְׁלָה
 מִשְׁמִמּוֹן וְטִלְטִלָּה -
 וַיִּתְכַּנְּסוּ אֶל נַפְשוֹתָם,
 וַיִּנּוּמוּ עַל צְרוּרוֹתָם ;
 וְאֲשֶׁר לֹא מָצָא אִיפָה
 יִנַּח רֹאשׁ, וְהָ מִשָּׂא כְּתָפוֹ,

ניסקירו וניניעהו
 הן ולאו אל מול חנהו:
 הינו הך אם כה ואם פכה,
 מה-לי התם, מה-לי הקא ז.

XI

פיח-פית... מי מגיס
 הוא הנחש הברית
 מרעיש עולם ומצריח.
 חצה יחצה את החשכה,
 ומבטנו הקודחה
 ישליג רבוא רבבות שביבים
 שלג אש וגצים-רביבים.
 הנה אבק של כוכבים
 פוכבים רגע קט וכבים
 ואחרים תחתם צצים.
 הנה חוטי-שני רצים
 רודפים אהרי גחשיתולין
 והחשכה אותם בולעה.
 הנה זוכבי אש וזהר
 סביב שתו על הצהר,
 וינועו ויחוגו
 ובלי זמזום - וימאגו...
 הנה נפרד גץ בנחת
 מן העדה הפורחת,
 כמו ככר הימה לו לנרא

זה הפחזות הנבצרה,
 להיות צץ ודץ וכבה
 ובלי שם בין אלפי רבבה -
 ניתחק וניתגודד
 לתור משעול נר ובודד
 עד שנמלך: הכל הבלו
 וכמשאון רד ונבל...

XII

און וסאון ועפרות רשף,
 שריקת חיל עד אפסי נשף:
 ברח, הליל, האפל, גורה!
 טאות תפת בי עצורה,
 גץ לגץ - ואתא נורא!
 ברח ופנה לי מרחקים,
 פון אשאף, שר מחשכים,
 פון ארמסך, אשרשך,
 פון לעד אשביתה ישך.
 אך ישליו כליות אמש
 ירבץ לילה ולא ימש;
 אף בל תמה: מי בועפוז
 אף בל יניד קצה עפעפוז,
 ובמנוחת עריץ תמים
 סבג יסבג את הזעמים...